



Status på indsatser under demensstrategien

- ✓ Demensvenlig kommune
- ✓ Flere skal udredes
- ✓ Mindre medicinforbrug

Indhold

Status på indsatser under demensstrategien	3
1. Værktøj til tidlig opsporing af demens	4
2. Nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt borgere med demens	5
3. Demensforløb	6
4. Højere kvalitet i pleje og omsorgsindsatserne	7
5. Flere og bedre tilbud om fysisk træning	8
6. Flere og bedre meningsfulde dag- og aflastningstilbud.....	9
7. Kurser til borgere, som har fået demensdiagnose og til pårørende, herunder yngre med demens	11
8. Flere demensegnede plejeboliger med demensegnede omgivelser	12
9. Lokale partnerskaber for at understøtte et demensvenligt samfund	13
10. Kompetenceløft på demensområdet.....	14

Demensstrategiens vision er:

”Vi vil skabe det gode, værdige og aktive hverdagsliv så længe som muligt i eget hjem trods demenssygdommen, også når sygdommen har udviklet sig i svær grad.”

Status på indsatser under demensstrategien

Dette dokument indeholder en status på arbejdet med de ti indsatser under Aabenraa Kommunes Demensstrategi. Indsatserne skal sikre, at Aabenraa Kommune lykkes med strategien.

De ti indsatser er:

1. Værktøj til tidlig opsporing af demens.
2. Nedbringe forbruget af antipsykofarmaka blandt borgere med demens.
3. Demensforløb i Aabenraa Kommune.
4. Højere kvalitet i pleje- og omsorgsindsatserne.
5. Flere tilbud om fysisk træning.
6. Flere meningsfulde dag- og aflastningstilbud.
7. Udbredelse af kurser til pårørende og borgere, som har fået demensdiagnose, herunder yngre med demens.
8. Alle plejeboliger i Aabenraa Kommune skal være demensvenlige og med demensegnede omgivelser.
9. Lokale partnerskaber for at understøtte et demensvenligt samfund.
10. Kompetenceløft på demensområdet.

På de følgende sider fremgår hvilke aktiviteter, der er igangsat under hver af de ti indsatser. Aktiviteterne er delt op i allerede implementerede aktiviteter, og aktiviteter der arbejdes med i 2022 og 2023.

Demensstrategiens overordnede mål er:

- Aabenraa Kommune skal være en **demensvenlig kommune**, hvor borgere med demenssygdom og deres pårørende kan fortsætte et trygt, værdigt og aktivt liv i alle faser af sygdommen med udgangspunkt i eget hjem.
- Aabenraa Kommune vil bidrage til at **flere borgere med demenssymptomer udredes**, og at viden om demenssygdommen og -symptomer blandt kommunens medarbejdere og borgere øges.
- Aabenraa Kommune vil fokusere på trivsel, livskvalitet og ressourcer hos borgere med demens og dermed **reducere forbrug af antipsykotisk medicin** fra de nuværende 21% - 24% til 10,5% - 12% senest i 2025.

1. Værktøj til tidlig opsporing af demens

Implementerede indsatser	
Forebyggende hjemmebesøg.	Forebyggende hjemmebesøg bliver tilbudt til alle borgere, der fylder 75 år og 80 år. Fra 82 år blive borgere tilbudt et forebyggende hjemmebesøg hvert år. De borgere, der bor alene, tilbyder Aabenraa Kommune det første forebyggende hjemmebesøg allerede fra 70 år.
Demens-koordinatorer.	Demenskoordinator har den første kontakt i telefonrådgivning til borgere/pårørende som oplever symptomer på demens. Hvis der ikke er foretaget udredning for demens vejledes til dette via egen læge. Efter udredning og demensdiagnose tilbydes et førstegangsbesøg fra demenskoordinatorerne.
Indsatser 2022/2023	
Værktøj til tidlig opsporing	Aabenraa Kommune har i 2022 deltaget i ph.d. projektet "Proaktiv opsporing af demens". I den forbindelse har de forebyggende medarbejdere afprøvet screeningsværktøjet BASIC-Q. Formålet med værktøjet er opsporing af demens. <i>Status: Afventer endelige evalueringsrapport. Foreløbige vurdering er dog, at brugen af værktøjet tager forholdsvis meget tid på bekostning af andre væsentlige forebyggelsestemaer.</i>
Vurderingsskema til udviklingshæmmede	Borgere med en udviklingshæmning har i mange tilfælde større risiko for at udvikle demens. Borgere med Downs Syndrom udgør en særlig højrisikogruppe ift. udvikling af demens. Bo & Aktivitet har i 2022 afprøvet et screeningsværktøj til deres borgere med Downs. <i>Status: Demenskoordinator i Bo & Aktivitet har udarbejdet overblik. Overblikket og fremadrettet indsats drøftes i 1. kv. 2023 i ledergruppen.</i>

2. Nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt borgere med demens

Implementerede indsatser	
FMK	Vi anvender FMK (Fælles medicinkort) som et vigtigt redskab til at forebygge medicineringsfejl og styrke kommunikationen omkring patientens medicinering på tværs af sundhedsvæsnets sektorer.
Fast tilknyttet læger på plejehjem	8 ud af 8 plejehjem har en fast tilknyttet læge. I tæt samarbejde med praktiserende læger og ældrepsykiatrien sker en løbende revurdering af brugen af antipsykotisk medicin.
Nøgletal fra E-sundhed	Forbruget af antipsykotisk medicin blandt borgere med demens opgøres og offentliggøres årligt af Sundhedsstyrelsen og resultaterne sammenlignes på tværs af kommuner. Aabenraa Kommune anvender data til at revidere og tilpasse indsatsen med henblik på at opnå målsætningen.
Indsatser 2022/2023	
Praksisnær konsulent	<p>Projekt praksisnært kompetenceløft til nedbringelse af antipsykotisk medicin. Formålet med dette projekt er at nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin hos borgere på plejehjem. Via projektet styrkes viden om demens og antipsykotisk medicin, sparring og supervision i praksis til medarbejderne. Ligeledes styrkes arbejdsgange i forhold til medicingennemgang.</p> <p>Projektet er finansieret via puljemidler fra Sundhedsstyrelsen. I alt 1,5 mio. kr.</p> <p><i>Status: Projektet overholder projektplan. Evaluering igangsættes i 2. kvartal. 2023. Afsluttes maj 2023.</i></p>
Ledelsesinformation	<p>Udvikling af ledelsesinformation over forbruget af antipsykotisk medicin hos borgere med demens i Aabenraa Kommune.</p> <p><i>Status: Ej gennemført. Forventes gennemført i 1. kvartal 2023.</i></p>
Temadag KLU	<p>Afholdelse af temadag omkring demens for de praktiserende læger. Herunder kommunens tilbud til borgere med demens. Samt vores fokus på antipsykotisk medicin.</p> <p><i>Status: Afholdt</i></p>

3. Demensforløb

Implementerede indsatser	
Demens-koordinatorer	<p>Demenskoordinatorer vejleder og støtter borger der har demenssymptomer eller er pårørende til en, der har symptomer på demens.</p> <p>Demenskoordinatorer tilbyder følgende til borgere med demensdiagnose og deres pårørende:</p> <ul style="list-style-type: none">- Støtte og rådgivning i forhold til de forandringer, der sker i hverdagen.- Vejlede i hvordan hverdagen kan tilrettelægges struktureret og forudsigelig, så der fortsat kan leves et aktivt liv.- Støtte og vejledning om hvordan der kan søges både private og kommunale tilbud til f.eks. hjemmepleje, dagtilbud, trænings tilbud, aflastning, mad udbringning, plejebolig m.m.- Koordinerer aftaler mellem samarbejdspartnere
Nationale anbefalinger	Aabenraa Kommune følger Sundhedsstyrelsens faglige anbefalinger for tværsektorielle forløb for borgere med demens.
Praktiserende læger	Aabenraa Kommune og praktiserende læger styrker borgernes oplevelse af sammenhæng i forløbet ved at sikre nem og hurtig adgang til information om det kommunale demensområde.
Juridisk rådgivning	Social & Sundhed tilbyder vejledende juridisk rådgivning som en del af det samlede rådgivningstilbud til mennesker med demens og deres pårørende.
Indsatser 2022/2023	
Vejledende serviceniveau	<p>Udarbejdelse af vejledende serviceniveau</p> <p><i>Status: Igangsat. En beskrivelse forelægges chefgruppen i Social & Sundhed i marts 2023.</i></p>
Demensforløb i Aabenraa	<p>Udarbejdelse af overblik til borger med demens og deres pårørende.</p> <p><i>Status: Udsat til 2023 – Afventer vejledende serviceniveau.</i></p>

4. Højere kvalitet i pleje og omsorgsindsatserne

Implementerede indsatser	
Daghjemmene	Aabenraa Kommunes har to daghjem for demente, som er placeret på Plejehjemmet Rønshave og Rise Parken.
Specialenhed til demente – Rise Parken	Den særlige demensenhed med 12 pladser på Rise Parken er til borgere som har et særligt behov for guidning, skærmning og pleje.
Demensruter (Demensteam)	Hjemmeplejen har demensruter i dagvagt og aftenvagt, i erkendelse af at der er behov for mere tid og særlige kompetencer i forhold til disse borgere. F.eks. har de fleste af medarbejderne Demens 1 + 2. Det er fortrinsvis borgere, der er udredt for diagnosen demens, som er tilknyttet demensteamet.
Velfærdsteknologi	Aabenraa Kommune har i mange år udviklet og implementeret velfærdsteknologiske løsninger og vil derfor også fremadrettet inddrage og tilbyde velfærdsteknologi som en naturlig del af demensindsatsen. F.eks. GPS løsninger til demente.
Døgnrytmeplan	Ud fra indsamlede oplysninger/data beskrives, hvordan den daglige pleje og omsorg tilrettelægges for borgeren gennem HELE døgnnet.
Demens-koordinatorer	Demenskoordinatorerne vejleder, rådgiver og støtter borgere med demenssygdomme og deres pårørende samt personale individuelt og i grupper.
Indsatser 2022/2023	
Blomsten i Nexus	<p>Evaluering og implementering af "Blomsten" i Nexus. "Blomsten" er udviklet af den engelske psykolog Tom Kitwood. Blomsten illustrerer menneskets grundlæggende psykologiske behov. I forbindelse med personcentreret omsorg anvendes blomsten til at analysere adfærd og til at forstå, hvilke psykologiske behov der ligger til grund for adfærden.</p> <p><i>Status: Implementeret på plejehjem. Implementering i Hjemmeplejen vurderes i 2. kvartal 2023.</i></p>

5. Flere og bedre tilbud om fysisk træning

Implementerede indsatser	
Genoptræning og vedligeholdende træning	Aabenraa Kommune tilbyder genoptræning og vedligeholdende træning, hvor der er fokus på at styrke den enkelte borgers fysiske, psykiske og sociale velvære. Vedligeholdende træning foregår på træningshold for at sikre det sociale element i indsatsen. Ved genoptræning vurderes det i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt borgeren bør træne i eget hjem eller kan indgå på et træningshold på et af træningscentrene. Pårørende inviteres med til opstartssamtalen. De inddrages undervejs efter aftale med borgere og pårørende og ud fra behov. Det giver pårørende mulighed for vejledning og støtte i deres rolle som pårørende.
Aktiviteter på plejehjemmene	Plejehjemmenes aktivitetsmedarbejdere og medarbejderne afholder aktiviteter som f.eks. stolegymnastik, cykelture, udflugter, boldspil osv.
Åbne tilbud	Aabenraa Kommune arbejder løbende på at, borgere med demens kan fortsætte et aktivt liv i eget hjem længst muligt. Dette sker gennem dialog med foreningslivet og de frivillige. På vores demenshjemmeside findes et overblik over demensvenlige åbne tilbud. Se evt. mere her: www.aabenraa.dk/demens
Indsatser 2022/2023	
Nye åbne tilbud	Understøttelse af nye demensvenlige åbne tilbud. <i>Status: I 2022 er følgende startet op:</i> <ul style="list-style-type: none">- Vandgymnastik i Tinglev for ægtepar hvoraf den ene har en demenssygdom. (afholdes i samarbejde med Tinglev IF)- Hold hjernen frisk, for mennesker med demens, på Aabenraa Bibliotek i samarbejde med Aabenraa Bibliotek

6. Flere og bedre meningsfulde dag- og aflastningstilbud

Implementerede indsatser	
Yngre med demens	<p>I Aabenraa Kommune har vi en aktivitetskoordinator til konkrete aktiviteter for yngre (under 65 år)</p> <p><u>Aktivitetskoordinatoren har følgende kerneopgaver:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- At støtte de yngre mennesker med demens og deres pårørende i at deltage i eksisterende aktiviteter med fokus på deres behov,- At starte nye aktiviteter op i samarbejde med målgruppen, frivillige og demenskoordinatorerne,- At finde tilbud som yngre mennesker med demens kan deltage i,- At være med til at skabe et fællesskab og netværk.
Daghjemmene	<p>Daghjemmene Rise Parken og Rønshave tilbyder aflastning til pårørende og mange relevante aktiviteter til gavn for borgerne med demens, som f.eks. rehabiliterende træning og fælles aktiviteter. Der er både tale om planlagte og ikke planlagte aktiviteter tilpasset til holdene og den enkeltes behov.</p>
Aflastnings-pladser	<p>Aflastning tilbydes til nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Midlertidigt ophold tilbydes personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.</p>
Klippekortordning	<p>Klippekortordning anvendes til aflastning af pårørende til borgere med demens, der bor i eget hjem. Anvendes når aflastning ikke kan foregå på demensdaghjem.</p>
Fast vagt og ledsagelse	<p>Hvis en hjemmeboende borger bliver akut dårlig eller får behov for ledsagelse, så er der mulighed for at få bevilliget det.</p>
Indsatser 2022/2023	
Aktivitetsvenner	<p>Understøttelse af Alzheimerforeningens projekt "Aktivitetsvenner". Projektet matcher frivillige med mennesker med demens med udgangspunkt i fælles interesser. De frivillige bliver klædt på med viden om demens og om de situationer, man som frivillige kan komme ud i.</p> <p><i>Status: Gennemført. Projektet kører videre og bliver en del af projektet "Det gode liv med demens" i 2023.</i></p>

Implementerede indsatser

Demenscafé for mennesker med demens og deres pårørende

Fra januar til juni afprøves demenscafé for mennesker med demens og deres pårørende. Indsatsen sker i samarbejde med frivilligcentret, en gruppe frivillige og pårørende til mennesker med demens.

Status: Gennemført. Pga. manglende fremmøde lukker tilbuddet for borger med demens ved udgangen af 2022.

I 2023 fortsætter pårørendecaféen i Aabenraa ligesom der udvides med endnu en cafe i Tinglev. Pårørendecaféen giver mulighed for at deltage som par.

Åbne tilbud

Opstart af klub for yngre mennesker med demens.

Status: Gennemført og fortsætter i 2023 i samarbejde med frivillige.

7. Kurser til borgere, som har fået demensdiagnose og til pårørende, herunder yngre med demens

Implementerede indsatser	
Netværksgrupper for pårørende	Demenskoordinatorer understøtter opbygningen af netværksgrupper for pårørende til demente.
Oplysninger til borgerne i kommunen	Demenskoordinatorerne samarbejder med eksterne interesseorganisationer i forhold til generel oplysning om demens ved f.eks. aftenarrangementer. Derudover udarbejder de pjecer og undervisningsmateriale om demens, og skriver artikler til Ruden.
Hjemmeside	På Aabenraa.dk er opbygget en demensside. Herved sikres nem adgang til informationer om demenssygdom samt oplysning om kommunal og frivillig støtte og tilbud.
Indsatser 2022/2023	
Kursus for pårørende	<p>Livet med demens i eget hjem bliver afholdt forår og efterår. Afprøvning af værktøjskasse fra Nationalt Videnscenter for Demens.</p> <p><i>Status: Forårshold blev aflyst pga. få tilmeldte. Efterfølgende tilpasning af konceptet således der afholdes samtalegruppe for borger med demens i samme tidsrum. Herved kan de pårørende deltage uden at finde aflastning til deres ægtefælle. Efterårets hold er fuld besat og afsluttes i februar 2023.</i></p>
Samtalegrupper	<p>Der var planlagt følgende samtalegrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ægtefæller til hjemmeboende borgere med demens - Voksne børn til mennesker med demens - Ægtefæller til mennesker med demens på plejehjem - Mennesker med demens <p><i>Status: Samtalegruppe for ægtefæller til hjemmeboende borgere med demens og samtalegruppe for mennesker med demens er afholdt.</i></p> <p><i>Samtalegrupper for voksne børn og ægtefæller til mennesker på plejehjem blev aflyst pga. for få tilmeldte.</i></p>

Implementerede indsatser

Værktøjskasse

Aabenraa Kommune deltager i 2021-22 i Nationalt Videnscenter for Demens' projekt vedr. udbredelse af konceptet "Værktøjskassen – Støtte til et liv med demens". Som afslutning skal projektet evalueres og værktøjskassen skal tilpasses Aabenraa Kommunes behov.

Status: Evaluering er pga. coronanedlukninger rykket til 2. kvartal 2023.

8. Flere demensegnede plejeboliger med demensegnede omgivelser

Implementerede indsatser

Indretning af Plejehjemmene

De fysiske rammer på Plejehjemmene er indrettet, så de er tilpasset behovene hos mennesker med demens ift. sikkerhed, genkendelighed, hjemmelighed og overskuelighed, f.eks. med demenssikring på alle plejehjem i Aabenraa Kommune, med henblik på at øge borgernes mulighed for at kunne færdes frit i nærmiljøet.

Wellness Nordic Gyngestol

Alle plejehjem har indkøbt Wellness Nordic Gyngestolen som har en positiv indvirkning på det mentale fysiske velbefindende hos personer med en demenssygdom.

Indsatser 2022/2023

Ingen indsatser planlagt i 2022/23

9. Lokale partnerskaber for at understøtte et demensvenligt samfund

Implementerede indsatser	
Frokostarrangement	I samarbejde med frivillige afholdes løbende frokoster for mennesker med demens og deres pårørende. (ca. 4 årstidsfrokoster, 2 påskefrokoster og 2 julefrokoster).
Besøg fra andre institutioner	Plejhjemmene får besøg af dagplejebørn, konfirmander, skoleklasser osv.
Jacob Michelsens gård	Besøg på Jacob Michelsens gård for hjemmeboende med demens og beboere fra plejhjemmene.
Indsatser 2022/2023	
Udbredelse af det nationale demenssymbol	<p>Samarbejde med Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark i udbredelsen af det nationale demenssymbol.</p> <p><i>Status: Gennemført som planlagt. Ca. 50 borgere med demens har ved henvendelse fået udleveret symbolet.</i></p>
Det gode liv med demens – udvikling af demensvenlig lokalsamfund	<p>Formål med projektet er at gøre Aabenraa Kommune mere demensvenlig.</p> <p>Dette skal ske via følgende indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none">• Udvikling af koncept for det demensvenlige samfund.• Udbredelse af kendskab til/viden om demens i lokalsamfundet.• Understøttende aktiviteter som medvirker til, at mennesker med demens og deres pårørende kan deltage i samfundslivet. <p>Projektet er finansieret vha. puljemidler fra Socialstyrelsen. I alt kr. 1,2 mio.</p> <p><i>Status: Projektets aktiviteter er planlagt til opstart januar 2023.</i></p>

10. Kompetenceløft på demensområdet

Implementerede indsatser	
Neuropædagogik	Medarbejdere fra Social & Sundhed sendes på tre dages kursus i neuropædagogik. Det sker i samarbejde med SOSU Syd.
Rådgivning og støtte af medarbejdere	Demenskoordinatorerne superviserer/underviser medarbejdere på tværs af organisationen.
VISO	Plejhjemmene samarbejder med VISO, som har specialviden bl.a. på demensområdet.
Indsatser 2022/2023	
Demensrejsehold	<p>Aabenraa Kommune søgte og fik bevilliget forløb med Sundhedsstyrelsen Demensrejsehold på tre plejehjem. Formålet er at styrke medarbejdernes kompetencer til at arbejde fokuseret med trivsel og nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens.</p> <p><i>Status: Gennemført som planlagt. I 2023 fortsætter implementering af metoder fra forløbene herunder bl.a. beboerkonferencer.</i></p>
Implementerings- og læringsforløb	<p>Aabenraa Kommune har søgt og fået tre implementerings- og læringsforløb. På forløbene vil deltagerne få viden og metoder til at styrke arbejdet med at skabe trivsel blandt borgere med demens og forebygge voldsomme episoder i ældreplejen. Ca. 75 ledere og medarbejdere fra hjemmeplejen, plejhjemmene, Træning og forebyggelse og de private plejehjem/hjemmepleje deltager i forløbene.</p> <p><i>Status: Forløber som planlagt. Afslutter januar 2023</i></p>
Rengøringsteam	<p>Opkvalificering af kommunens rengøringsteam i forhold til viden om borger med demens.</p> <p><i>Status: Gennemført som planlagt.</i></p>